

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **R. C.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 22 października 2025 r.

zażalenia skazanego

na zarządzenie Przewodniczącego VII Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 11 sierpnia 2025 r., uznające za bezskuteczny wniosek obrońcy skazanego o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 6 lutego 2025 r., sygn. akt VII Ka 955/24, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił

utrzymać zaskarżone zarządzenie w mocy.

UZASADNIENIE

R. C. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Opolu z dnia 29 lipca 2024 r., sygn. akt II K 947/23, na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. Sąd I instancji orzekł ponadto zakaz kontaktowania się oskarżonego z pokrzywdzoną na okres 3 lat oraz zasądził od niego na rzecz pokrzywdzonej kwotę 1.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Sąd Okręgowy w Opolu, wyrokiem z dnia 6 lutego 2025 r., sygn. akt VII Ka 955/24, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że z opisu czynu przypisanego

oskarżonemu w pkt I części dyspozytywnej wyeliminował zapis „przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się będąc uprzednio skazanym za umyślne przestępstwo podobne na karę pozbawienia wolności wyrokiem Sądu Apelacyjnego Trybunału Wielkiej Instancji w N. we Francji z dnia 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt [...] /18, którą odbywał w okresie od 28 lutego do 2 września 2018 r.”. W związku z tą zmianą, Sąd odwoławczy zakwalifikował czyn skazanego jako występki z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu Kodeksu karnego aktualnym na dzień 30 września 2023 r. i za to, na podstawie art. 190 § 1 k.k., wymierzył mu karę 2 miesięcy pozbawienia wolności, w pozostałej części wyrok Sądu Rejonowego w Opolu utrzymując w mocy.

Od początku postępowania w niniejszej sprawie aż do wydania wyroku przez Sąd odwoławczy, skazany korzystał z pomocy prawnej kancelarii adwokackiej adwokata Ł. W. w O.

Pismem z dnia 3 lipca 2025 r. nowy obrońca skazanego R. C. , adw. M. Z. , wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia wniosku o sporządzenie i doręczenie wraz z uzasadnieniem wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 6 lutego 2025 r., sygn. akt VII Ka 955/24. Obrońca oświadczył w tym piśmie, że skazany od razu po zakończeniu rozprawy i wydaniu wyroku dnia 6 lutego 2025 r. zlecił reprezentującemu go wówczas adw. Ł. W. sporządzenie kasacji, jednak ten nie wywiązał się ze swoich obowiązków i pomimo zleconej przez skazanego kasacji nie została ona wniesiona. Aktualny obrońca nadmienił ponadto, iż skazany powziął informację o niezłożeniu w niniejszej sprawie kasacji dopiero w dniu 30 czerwca 2025 r., po tym jak nowy obrońca – adw. M. Z. – zapoznał się z aktami sprawy. R. C. nie tylko nie dowiedział się od byłego obrońcy o niewniesieniu kasacji albo o braku podstaw do jej wniesienia, ale też nie zna treści uzasadnienia wyroku Sądu II instancji. Brak złożonego wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 6 lutego 2025 roku wynika zatem, według obrońcy skazanego, z przyczyn niezależnych od R. C. – tj. nieprawidłowej reprezentacji ze strony wcześniejszego obrońcy.

W dniu 24 lipca 2025 r. były obrońca skazanego, adw. Ł. W. , przesłał do Sądu Okręgowego w Opolu pisemne stanowisko w powyższej sprawie,

potwierdzając, że nie sporządził kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 6 lutego 2025 r., sygn. akt VII Ka 955/24, ponieważ nie otrzymał takiego zlecenia, a ponadto, że reprezentował mocodawcę w postępowaniu sądowym do momentu zakończenia postępowania odwoławczego, zaś następnie na podstawie dwóch pełnomocnictw w postępowaniu wykonawczym. W załączeniu były obrońca przedstawił odpis skargi złożonej na niego przez skazanego w dniu 18 czerwca 2025 r. do Naczelnej Rady Adwokackiej, w której R. C. podnosi, że adw. Ł. W. nie złożył w jego imieniu kasacji od wyroku „Sądu Apelacyjnego w Opolu”, sygn. akt VII Ka 955/24.

Przewodniczący VII Wydziału Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego w Opolu, zarządzeniem z dnia 11 sierpnia 2025 r., sygn. akt VII Ka 955/24, uznał przedmiotowy wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem za bezskuteczny.

W dniu 4 września 2025 r., R. C. wniósł zażalenie na to zarządzenie, zaskarżając je w całości i zarzucając:

1. naruszenie art. 126 § 1 k.p.k. poprzez błędne przyjęcie, że nie zostały spełnione przesłanki przywrócenia terminu, podczas gdy z treści wniosku jednoznacznie wynika, iż uchybienie terminowi nastąpiło bez winy strony;

2. naruszenie art. 126 § 1 i § 2 k.p.k. poprzez przyjęcie, że wniosek o przywrócenie terminu został złożony po upływie ustawowego terminu 7 dni od chwili dowiedzenia się o uchybieniu, mimo że termin ten został dochowany lub - co najmniej - powstała wątpliwość, która zgodnie z zasadą *in dubio pro reo* powinna zostać rozstrzygnięta na korzyść skarżącego;

3. naruszenie art. 6 k.p.k., art. 6 ust. 1 EKPC oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP poprzez ograniczenie prawa do obrony i prawa do sądu w zakresie prawa do zaskarżenia wyroku — wniesienia kasacji.

Podnosząc jak wyżej, skazany wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i uwzględnienie wniosku z dnia 3 lipca 2025 r. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ weryfikacja przedstawionych w nim okoliczności nie przyniosła dla skarżącego pozytywnych rezultatów.

Przewodniczący VII Wydziału Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego w Opolu, zarządzeniem z dnia 11 sierpnia 2025 r., sygn. akt VII Ka 955/24, w ramach przyznanych mu kompetencji (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 16 grudnia 2014 r., V KZ 51/14; z 12 grudnia 2012 r., V KZ 80/12 oraz poglądy wyrażane w piśmiennictwie: teza 9 w komentarzu do art. 126 Kodeksu postępowania karnego pod red. K. Dudki i tezy 10 - 12 w komentarzu do tego przepisu autorstwa T. Grzegorzczaka), uznał wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem za bezskuteczny, jako że wniosek ten został złożony po upływie 7-dniowego terminu, o którym mowa w art. 126 §1 k.p.k.

Termin do wniesienia wniosku o przywrócenie terminu zawitego rozpoczyna bieg w kolejnym dniu od daty ustania przeszkody, która spowodowała niewykonanie czynności procesowej w odpowiednim czasie. Ze złożonego przez obecnego obrońcę R. C. wniosku wynika, że przeszkodą, która spowodowała niezłożenie przez niego w terminie wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem było niewywiązanie się przez poprzedniego obrońcę z zawartych z nim uzgodnień co do wniesienia kasacji, o czym R. C. dowiedział się dopiero w dniu 30 czerwca 2025 r.

Z ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego zarządzenia, opartych między innymi na informacjach uzyskanych od poprzedniego obrońcy wynika, że w rzeczywistości skazany dowiedział się o niezłożeniu przez tego adwokata kasacji nie 30 czerwca 2025 r., jak twierdzi wnioskodawca, lecz najpóźniej 18 czerwca 2025 r. W tej bowiem dacie skazany wniósł do Naczelnej Rady Adwokackiej skargę na byłego obrońcę, adw. Ł. W. , zarzucając mu niewniesienie w przedmiotowej sprawie kasacji. Skoro tak, to termin do złożenia przez stronę wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie

uzasadnienia wyroku rozpoczął bieg w dniu 19 czerwca 2025 r. i upłynął w dniu 25 czerwca 2025 r.

Ponieważ wniosek o przywrócenie terminu został wniesiony przez nowego obrońcę skazanego po tym terminie (nadano go pocztą w dniu 4 lipca 2025 r. – k. 541), słusznie Przewodniczący VII Wydziału Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego w Opolu, zarządzeniem z dnia 11 sierpnia 2025 r., sygn. akt VII Ka 955/24, uznał go za bezskuteczny, gdyż złożony po upływie 7-dniowego terminu, o którym mowa w art. 126 § 1 k.p.k., a więc dotknięty wadą formalną.

Wobec bezzasadności zarzutów podniesionych w zażaleniu, zaskarżone zarządzenie należało utrzymać w mocy.

Już tylko na marginesie zauważyć wypada, że Przewodniczący Wydziału nie powinien przypisywać sobie roli sądu odwoławczego, co zdaje się również wynikać z uzasadnienia zaskarżonego zarządzenia. Nie miało to jednak wpływu na treść rozstrzygnięcia, skoro bez wątpienia był on uprawniony do dokonania wstępnej, formalnej kontroli wniosku i podjęcia decyzji o uznaniu go za bezskuteczny.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[J.J.]

[a.ł.]